

—Թայմսըն մուսայրի ճիմարէթէր, քէնտիլէրինն արթըզ Բուսիա թարա-
ֆընտան մուսայրէթ կէրմէնէնէթլէ-
րինն, վէ Բուսիանըն մուսարէպէ Էֆ-
քեարընտա պուլունմ արդընը անլա-
տըզլարընտան, Պապլ Ալինին թէքլի-
ֆաթընա մուսաֆազալի իլլէմէքտէ նա-
շար գալտըզլարը գաննընտա պուլունման
պիր թագըմ ատէմէրին Էֆքեարընը
ճէրհ իտէրիմ: Չիրա Ալէր Բուսիա
մուսարէպէ իլլէմէք Էֆքեարընտա օ-
լուպ, քէնտի Էֆքեարըն իճարսը-
նը վագթը մինասիպէ գատար կէրի
պըրագմագ իսթէր իսէ, օ հալտէ մէ-
նաֆիինն, միւթթէֆիլէրինն պիլա
էհէմմինէթ օլան մէնաֆիիննէն թէֆ-
րիգ իթմէսի թագլի տիր: Չիրա քի շու-
մէնաֆի վագթը հազրտա քէնտիսի
իլին պիր պար տըր: Վէ մուսարէպէ
վագթընտէ տալի քէնտիսինն հիշ պիր
ֆայիտէսի օլամազ տէմիշ տիր:

Բուսիանըն կիթիսիքէն բէք շիտ-
տէթլի թէտարիքեաթը հարպիւնէ իյ-
լէմէսինն սէպէպինէ տալի կէլիննէ,
մուսպիրի միւսայրիլէյս պէր վէճհի ա-
թի իրատը քէլամ իտիտը: չէօյլէ քի,
Բուսիանըն շու մէսլէքի իքի մագսէտէ
մէպին տիր: պիր թարաֆտան Բուսիա
իլք պահարտա մուսարէպէ իթմէնէ
հաղըր օլամագ իսթէնտը: տիկէր թա-
րաֆտան տէվլէթի Ալիէնէն խարա-
պընա շալըշընտը: Տիկէր զագէթալար
տալի Բուսիա հիւքիւմէթինն իշպու
մէսլէքինն պին նաղար իլէ պագըպ
թագտիր իտէնտըլար:

Էկէր Սըրպիսիան սասայիշէ րիզա
կէօթէրմիշ իսէ, Օսմանլըար Ալէք-
սինալ վէ Տէլիկրատը զապթ իթմիշ օ-
լամագ տըր:

Պու իսթիհքեամաթըն էհէմմինէթի
իսէ պիր մուսարէպէյի ճէսմէտէ բէք
շայեսանը իթինա տըր: Էկէր միւսալէ-
հա օլուր իսէ, օ հալտէ Օսմանլըար
մէքըրի գալէալարը տէրհալ թէրքէ
մէճպուր օլամագլար տըր: Սըրպիս-
իանըն տէվլէթի Ալիէնէն իլէ միւսալէ-
հա տըր Բուսիալըարը պիր էսասը մուս-
մէլէտէն մահրում իլլէնէնէք տիր տէ-
յի սէօյլէնիլը իսէ պու տա եանլը
տըր: Գաղիքն պուլունմ ագսի տիր:
Սըրպիսիան մէմալիքի Օսմանիէնն
պիր գըսմը տըր: Պինաէն ալէյս, տէվ-
լէթի Ալիէնէնն սայիր Էկալէթլէրի կի-
պի Սըրպիսիան տալի պիր տէլմէն
օլուրտու թարաֆընտան զապթ գըլը-
նապլիլը: Մուսարէպէ պաշտաղը
կիպի Բուսիալըար պիլա միւշքիւթ
Սըրպ թորսղը իւղէրինն կէլէրէք վէ
մաղլուպ օլմուշ պիր մէմլէքթինն շէ-
հիլէրինն կիրմիշ կիպի իսթիհքեամա-
թընա տուլուլ իլլէնէնէքլէր տիր:
Պինաէն ալէյս Տէրիսաատէթտէ իմզա
օլունաճագ օլան մուղալլէլէ, Ալէքսի-
նաշը վէ Տէլիկրատը Բուսիալըարըն է-
լինէ տիւշիւրմէք մագսէտի իլէ տիր:

—Սօն բաղա իլէ ալընան Լօնտրա
ղաղէթալարը Ինկիլթէրա գըրալիշա-
սընըն իւք պահարտա Ալմանեա իմէ-
րաթօրու իլէ միւսալէթ իտէնէյի հա-
վատիսինն թատիգ իլլէնտըր:

—Պու տէֆա Ավսթրիա վէ Մանար
իմէրաթօրու պիր միւսաա նայիլ օլ-
մուշ տուր: Պու տա սաքէրիտէն Մա-
նարը պիր նէֆէրին քեաֆֆէյի վա-
րիտաթընը իմէրաթօրա վասիէնէթ իթ-
մէսի տիր: Պու քիւլլիէնէթլի միւսա
իսէ, օն ֆիթընն, Էանի 200 զուրուշ
իմիշ: Իմէրաթօր պու մէպաղը գա-
պուլ իլլէմիշ տիր:

—Կէլէն բաղար իրթէսի կիւնիւ Ար-

նալուտ քէօյլունտէ պիր ճիննէթ
վուգու պուլունմ շէօյլէ քի, իսէլէ-
տէ պիր Ինկիլիզ սֆինէսի պաղը օ-
լուպ, սէֆինն տէրունիտէ պուլունմ
մատէն քէօմիւրիսիւ պօշալթարտան
սօնրա, Օտէսաեա իւղիմէթ իլլէնէնէք
իտի: Վարօրուն հարէքթինտէ Էէ-
թիշէմէնէնէթին իլլէնտէ պիր էրէք,
վէ պիրի համիլէ օլարագ իքի գաղըն
վար իտի: Եու գաղընլարտան Էրի-
սինն իսկէլէտէ սղըքը թուլմալա,
գաղընլարտանէն կէթիւրիւմիշ օլուր:

Օրատա գատըն վաղը համ իլլէնէ-
րէք պիր էրէքէ շէօնէք կէթիւրի, վէ
էրէքէքէ գատըն պու շօնուղու կէ-
թիւրիլի իլէ սըզըշտըրըպ, թէլէի իյ-
լէնէնէք պիր պէգէ սարարագ տնիդէ
աթմըշլար, վէ պատէհու վալիտի ի-
լէ պէրապէր օ առէմ վէ տիկէր Տէ-
րիսաատէթէ ալմիթ իլլէմիշլէր տիր:
Օ ճիւլարտա պուլունմագ գատընը վա-
ղը համիլին կէթիւրի, գատընը իքի
արգատաշը իլէ շօնուղու կէթիւրի-
նի կէթիւրիլէրինտէ թէնաճէլպլէ
պիր ճիննէթ վուգուլինն զահիզ օլ-
մուշլար, վէ տնիդէ պիր գաշ տալ-
ղըն ինտիլիլէրէք, աթմըն սղըշա
պուլունմագ, գարաեա չըգարըմըշ,
վէ շօնուղուն նաշը կէթիւրիւմիշ տիր:
Պու հալտէ գատընլարա էրէքյի օրա-
տաքի առէմիլէ թուլմաեա շալըշտը-
լար իսէ տէ, գաշմըշլար տըր:

Ի Ե Ս Մ Ի

Նիգոմ մէհէմէլէրինտէ օլուրու
կիպի մէհաքիմի շէրիէտէ շիմիտէ
գատար հիւքմը զընապի իթասը ճա-
րի օլմատըղընտան նաշի, շէրի շէրիֆէ
հէվալէ օլունմ տալլար Էքսէր միւս-
այիլէ Էքսէր Էքսէր Էքսէր Էքսէր
մէմէսինտէ, վէ Էքսէր իհզար իլլին
պաշապ պիր գալտէյի մագղուլթա օլ-
մաւաթընտան տօլտէ միւստէթը մէ-
տիտէ թէնէթի իտէրէք տաալիլի վա-
ղընըն վագթ իւ գմմաշլա թէսվի-
նէ իտիլմէմէսի հէմ առհապը հուգու-
ղը իլլար, վէ հէմտէ մէսալիհինն ճէ-
րէնանը թագլիսինն սէքթէտար իտէ-
րէք, տէվալիլի շէրիէյի պիր միւշքի-
լաթը տայիմէ իլլէնտէ պըրագմագտա
օլուրու հալտէ, պու քէրէ նէշը օ-
լունմ Մէհէլլէնն օն ալթընը քի-
թապընն Փաղը սանիսինն 1834 իննի
մատէսինտէ պու մագուլէ միւստայի
ալէյս մէհէմէնէ կէլմէքտէն վէ վէ-
քի կէօնտէրմէքտէն իմթինա իլլէտի-
կի, վէ ճէլպ վէ իհզարը գապիլ օլամա-
տըղը թագտիրտէ, մէհէքմէնէ մաթ-
սուս վարագայի տալթիլիլէն սղըք շյ-
րը կիւնէրտէ իւշ տէֆա քէնտիսի
կէօնտէրիլէրէք, մէհէքմէնէ տալթիլ վէ
կէլմէթիլի սուրէթտէ հաքիմ անա պիր
վէքի նասալըյա միւստալիսինա տալթիլ
պիւննէսինն իսթիմա իտէնէլինն քէն-
տուէն թէֆհիմ իլլէր: Պունուն իւղէ-
րինն միւստայի ալէյս Էրինն մահէմէյի
կէլմէք, վէ վէքիլ կէօնտէրմէք իսէ,
հաքիմ անըն հուգուղընը մուսաֆազա
իտէնէք պիր իմէյի անա վէքիլ
նասալ իտիպ, վէքիլ մէգպուր միւսա-
ճէհէսինտէ միւստալիսին տալթիլ վէ
պիւննէսինն իսթիմա վէ թէտըքիլ իտէ-
րէք, մուգարինն սըհէթ օլուրու
թէպէյիսինն իտէր իսէ, հիւքմ
իտէր մէյի մուհարըն օլուրու
վէ հուգուր կիւնէրինտէ րուէնթ օլու-
նան տաալիլինն էնտի ֆաշ ու թէտ-
գիլընտէ պուլունմագ, իննա ճէմի-
նէթիլ րիտաթիլինն ալիտ վէգայիֆանն
պուլունմուղուն մէպին, պու պապ-

տէ ահքեամը շէրիէնէ պիր թալիմաթը
մախաուսէ իթա օլունմաեա տէլին հու-
ղուրը հաղըրէյի ֆէթվաքէնահի իլէ
սատրին վէ իսթիմալ ֆատըրըղը տա-
լիլէրինտէ րուէնթ օլունմաճագ տա-
վի իլլին պէր մինվալը մուհարէր միւ-
վաճէհէ, վէ մուհաքէմէտէն իմթինա
իտէնէր հաղըրընտա մատտէյի մէղ-
քիւրէ ահքեամընա թէվֆիլէքան վէքիլ
թալիսին իթիլիլմէսի զըմնընտա, ճէ-
միէթիլ միւշալիլէյս րիտաթիլ ալիէ-
սինն մէգուլիէթ վիթիլիլ, վէ շէհէր
էմինն էսպագ միւթէվէֆա Հիւսէյին
պէյին մախաուսի իլէ քէրիմէ վէ գէվ-
ճէսի պէյլէրինտէ օլան միւսա տալթի-
սընտան տօլտէր թարաֆէյի իւշ տէ-
ֆա տալթիլ օլունմուղու հալտէ քէ-
րիմէ վէ գէվճէսինն ինապէթ իթմէ-
մէսինտէն նաշի մատտէյի մէղքիւրէ
ահքեամընա իլլէվֆիլէքան վէքիլ թալ-
իլին ինապ իթմէսինն մէպին, զաթը
հաղըրէթի ֆէթվաքէնահինն ինգիմա-
մը լէյ վէ իրատէլէրի իլէ պու իլլին
րիտաթիլ միւշալիլէյս թարաֆընտան
ֆէթվալանն յի ճէլլէք պաշ միւսէվէտ-
տի Ապտիւլ Լաթիֆ Էֆէնտի վէքիլ
թալիսին գըլընտաք, թարաֆէյի պի-
րինն տէֆա օլմագ իւղէրէ հուգուրը
հաղըրէթի ֆէթվաքէնահինն լէտէլ իս-
թիմալ զապթը տալթի տալի իթիլ-
րիլիլ օլմաղլա, պատէլինն զիլը օլու-
նան տէվալիլի շէրիտէ մուհաքէմէսի
օլուպ տա տալթիլ ինապէթ իթմէ-
նէնէր հաղըրընտա պէր վէճհի մէշ-
րուհ մուսմէ օլունմաճագ մալիւմ օլ-
մագ իւղէր իւսնը քէյիլիլէթի իպթի-
տար գըլընտը:

— Տէրթի պէշ կիւն էվլէլ կիւնէ
սաաթ իւշ րատտէլէրինտէ պիլա սէ-
պէպ պիր իքի թօր աթըրտըր ճիհէթ-
լէ, պունմ հէր քէն մէրագ իտիտըր:
Մէլէր մէմէքթիլիլ Էրին պիր ա-
ճուպէթ թէսաալիլ իթմիշ իմիշ,
իշիտիլիլինն կէթիւրէ, ինկիլթէրա
հարպ վաթօրընտան, պիր վա-
թօր, օ կիւն սաաթ օն րատտէլէրին-
տէ Ատալար բիշկեալիսինն իսպընա
տօլաշըպ, օնիլիէն Էրագըն Բիշիւք
Չէքմէնէ ալըզլարընա կիտէրէք, օ-
րատա թէվլէք իտէր, վէ կիւն սաաթ
տէրթ պուլունմ րատտէլէրինտէ օրա-
տաքի պարուլիլինն Էօնիւնտէ թօր
աթմաղա պաշլար: Գաղա Էհալիսի ի-
սէ, նէ օլունմուղուն պիլմէնէրէք, վէ
Էրագըն պիր վաթօրուն գապաեա ուղ-
րատըղընը, վէ պու ճիհէթլէ իսթիմ-
տաա իլլէմէքտէ պուլունմուղուն
զանն վէ թալմիլին իտէրէք, սահիլէ
տէօքիլիլէրէր: Գալմագամ տալի
տէրհալ լիման լէյիսինն մէղքիւր ու-
ֆիլինն իլլամ իտէրէք, իսթիֆսարը
հալ իթաթիլ:

Սէֆինէտէն նէ՝ ճէվապ վէքիլսէ,
պէնէնիլիլիլիլ: Թալիմ իտիտըրուգա
պու թօրարը օնուն իլլին աթմըք
տէրէր: Լիման լէյիսինն ալմաթթ իտիպ
քէյիլիլիլիլ զալմագամա պէյան իտէր,
վէ կիւն Էրագընը, իսթիսալլէ պա-
րալիլանն Էօնիւնտէ Էրագ թօր աթմը-
մաթ պիր վէճհ իլլէ թէճվիլ օլունմուր
շէյլէրտէն օլմատըղընտան, գալմա-
գամ տալի րօթթէթի օ իտէր, վէ քէյ-
ֆիլիլիլ ինապ իտէն մահէլլէ արզ վէ
պէնան իլլէր: (Վաղըք)

—Աթմաթիլիլ Իրիսիաքի Զօղրա-
ֆօս Էֆէնտի հաղըրէթլէրինն, ինթի-
շարը մէարիֆ իսթիսալլէնտա սղ ու
րգատալ իտէրէք, մէքեաթիլ վէ սա-
լիլիլէ պիր չօգ մուսպէնէթ նագուր-
էտէ պուլունմուղուն միսիլլու էտէպի-

Էրագը Էրունիլիլիլ տալիլ Էն ալէա
թէլիլիլիլիլ ահապընա միւքեաֆա-
թէն իթա օլունմագ իւղըն Պալիլէրա
բայիթիլիլ օլան Միւնիլիլ շէհիլ Էն-
ճիւմէն տանիլինն Չէ պին ֆըրանգ
հէտիէն իթմիշ տիր: Պու մէպաղ լէ-
սէլմալ օլարագ հըֆօ օլունմագ, ֆա-
լիլիլ ահապը թէլիլիլիլ Էրագ Զըլը-
նաճագ տըր:

—Ինկիլթէրանըն պու քէրէրէ նէշը
օլունմ Մալի Բիթապընտա 1876 սեպ-
տեմբերին իլէ լօրտ Տէրպի թարաֆըն-
տան սըր Հէնրի Էլիլթա կէօնտէրիլ-
միշ օլան աթիլտէքի մէքթուպ կէթիլ-
միւշ տիր:

Լօնտրա, 5 սեպտ. 1876

«Միւսիւ»,
«Ահալը հաղըրէտէ վիւքէլայի
ալթիլանաթը Սէնիլիլէն նէ Էօլտա լի-
սան գուլլանաճագընըղ անլամանը
իլլին, ինկիլթէրաա Էֆքեարըն ալմէ
Թիւքթա հաղըրէտա նէ մէրէքտէ
օլունմուղուն պիլմէնէլ էլլէմ տիր:

«Վալիլիլ» իլլթիլաթընա պօրճ-
լուլում զաթընըպ պիլթիլմէքիլիլէ քի
մէմալիլիլիլիլ պու կլլէն գատար
Թիւքթա հաղըրէտա կէօնտէրիլիլ
հիւսնի թէվէճիւհին, Պուլլարիսինն
վուգուաթը միւշլիլիլիլ սէպէպինտէն
էսէրի պիլէ գալմաթը տըր: Ասաքիլի
Շահաննէն, գաղըր Գօլմագ իլլին է-
լինտէ սիլահը պուլունմաեա պիլաթէ
Էհալիլիլ իթիլիլիլ հաղըրէթ վէ սուլի
մուսմէլէ, ինկիլթէրաա հէր սընըք
Էհալիլ պէյինտէ օլ տէրէճէտէ հիւս-
տէթի մուհիպ օլուն քի շաեա Բու-
սիա տէվլէթի Թիւքթաեա գաղըր ի-
լանը հարպ իտէնէք օլուն իսէ, մէ-
մալիլիլ Շահանն լէյիլինն միւստալիլ
թէմէք ինկիլթէրա տէվլէթլինն մու-
հալ գապիլինտէն օլամագ տըր:

—Ճուսաա իրթէսի կիւնիւ Սաաթա-
ղամ վէ Շէյիլիլ իսթիմա հաղըրաթը մա-
պէյին հիւսաեա իսթիմաթլէ, հու-
ղուրու Շահաննէն չըգըլընտը, վէ
Սաաթաղամ հաղըրէթլէրի օրատան Պա-
պը Ալիլիլ կէլէրէք, ինկիլթէրա մու-
պհաթիլիլիլիլ, վէ անտէն սօնրա
տէվլէթի Օսմանիլիլինն Աթինա սէֆի-
լիլ օլուպ, իքի իւշ կիւն էվլէլ Տէրի-
սաաթէթի կէլմիշ օլան Թիթիստէս պէյ
հաղըրէթլէրիլ ի հուգուրընտա գապուլ
թէմիլիլ տիր:

—Կէլէն աղաթ թօրսանէյի ալիլիլ
միւշլիլիլ Մահմուտ բաշա հաղըրէթլէրի
թարաֆընտան վիւքէլաթ ֆիլթալ հա-
ղարաթընա պիր զիլեաթիլ վէրլիլիլ,
վէ գիլեաթիլիլիլ սօնրա, պիր մէհիլ-
սի վիւքէլա աղա օլունմուղու տուր:

—Կէլէն կիւն գաթը հաղըրէթի Բա-
տիշահ ինթիլիլ Բիլալ վաթօրու հիւ-
մաեա իսթիմա բաքիլիլ, Մահմուտ բա-
շա հաղըրէթլէրի մայթիլիլ սէնիլիլիլիլ
տէ օլունմուղուն հալտէ Ատալարտան Մար-
մարաեա գատար սէյաեաթիլ օլունմուր-
մուշլար, վէ պու սէպէպէ մէպին բա-
շայիլ միւշալիլիլ հաղըրէթլէրի օ կիւն-
նիւ մէհիլիլ իսթիսա պուլունմա-
մըշլար տըր:

—Տէվլէթլու իպէթիլու Միւսաթ
բաշա հաղըրէթլէրինն մէմալիլիլ Մահ-
րունտէն թէպալիլիլիլ տօլտէր պէ-
նան մէմունիլիլիլ հալիլ Մահմուտ
նէտիլ բաշանըն Պապը Ալիլիլ պիր գը-
թա թէլիլիլիլիլ քէշիլիլ իլլէմիլ
օլունմուղուն տալիլ կէլէնտէ Վաղըթ
վէ իսթիսալ ֆաղէթալարընտան ալա-
րագ նէշը իթիլիլիլիլ հալմաթիլիլ ուղ-
ու էսասը օլմատըղը կիպի, Մահմուտ
նէտիլ բաշանըն Տէրիսաաթէթլէ ալ-

տէթ իմէսի իշին, Պապը Աւի թա-
րաքննման պիտ թէլէկոաֆ քէշիտէ
գըլընտըղը հազգընտաքի հալատի-
սին տալիս էսապը օլմատըղը իթթիհասա
ղապէթադընտա կէօրիւլմիշ տիւր :

—Ալթընը տայիրէնին թարիսի թէշ-
քիւլիտէն շիմտիտէ գատարքի հիսա-
պաթընը միւպէյտին պիտ գըթա տէֆ-
թէրին պիթ թանդիւմ, զտգէթալարա
նէշը իտիլէճէկի մուգարընը օլտուլու
կիպի, Տայիրէնին պու կիւնքի տէրէ-
ճէսին կէօթիւրի պիրտէ լաեհհանըն
եազընտա թանդիւմ մուսամէմ պու-
լունտուղու սամիտը զէյպի մահգու-
զիւթիթիւլ օլմուշ տուր :

Ալթընը տայիրէնին հիսապ թա-
լէպ իթմէք, խալգըն հազգը օլուպ,
շիմտիտէ գատար պունտան տուտեթի-
տիւլէն շիքեաեթիւր, Տայիրէնի մէզ-
քիւրէ հազգընտաքի նէֆթիթի ումու-
միէյի մուճիպ օլմուշ, վէ հաթթա
պունտան իւշ տէօթի սէնէ մուգատ-
տէմ զադէթալար վասթաթաթըյա հէր
թարաֆտան Տայիրէնին հիսապ վիթմէ-
սի թալէպ օլունտուղու հալտէ, խալ-
գըն շիքեաեթիւրինէ գաթիէն հալա-
լէյի սէմը իթիպար իտիւմէմիշ իտի :
Պու քէրըն Տայիրէնի մէզքիւրէնին
շիմտիտէ գատարքի հիսապաթընը վիթ-
մէսի, իղզէթլու Համտի պէյ էֆէն-
տիւնին հիմմէթի մախսուսէսի սէմէրէսի
օլաճաղընտա իշթիպաճ իտիլէմէզ :
Միւրի միւմաթիւյ հիպի, միւստէթի
մէտիտէ էլօլօրատա իքմալը թահսիւ
կիլէմիշ մուգատտէմի դուեուր պիր զա-
թըն Ալթընը տայիրէն թիւտաթիւնէ
վուգուլի մէմուրիթիթիլէրիլէ, Տայիրէ-
նին ինթիպամ քէսպ իտէճէկիւն, շիմտի-
տէ գատարքի հիսապաթընը միւպէյտին
պիր զըթա տէֆթիւրին թանդիւմ օլու-
նարաք, զադէթալար վասթաթաթըյա
նէշը իտիլէք իղզրէ պուլունտաթը,
պիր պիւրհանը գաթի տիր քի, պուն-
տան տուտեթի, սուրէթի մախսուսէտէ
օլարաք, իղզէթլու Համտի պէյ էֆէն-
տիւնէ արղը թէշէքքիւրէ հէրքէս պօրճ-
լու տուր : (Իթթիհասա)

ՄԻՏՀԱԹ ԲԱՃԱ

Աճան հալատա շիրքէթի, միւնտէրի-
ճաթը հազգընտա քէմալի ինթիպազ
իւղլէ, շու աթիտէ քի թէլկրաֆնամէ-
յի նէշը կիլէմիշ տիր :

Բօմա, 19 իւնտըլար

Նարօլիտէ Բօմա նամընտա թապ ու
նէշը օլունտադտա օլան զադէթաթընը միւ-
էլիթի, Միտհաթ քաշա հազրէթիլէրիլէ
վուգու պուլան պիր միւքեալէմէսին
նազլ իթմիշ տիր :

Միտհաթ քաշա քէնտի թէպիտի,
սըհհէթ ու աթիւթիթի իշին հէր հալտէ
լազըմ օլան պիր ինթիպաթաթը պուլիս
օլունտուղու պէնտանտէն սօնրա, տէվ-
լէթի Ալիէնին իսալըն աճվալը իշին
իթմիշ օլունտադտա սայ ու զայրէթլէրի
արղը իֆատէ, վէ աղլին, վիւքէլա-
տան պազընընէն էնթիլէրինէ համ
կիլէմիշ տիր, վէ հէրնէ գատար հազա-
լընտա զաթը հազրէթի Բատիշահի
թարաֆտան ասարը մուհապէթի
շախիլէ իպաղ իտիլմիշ իտէտէ, միւ-
շարիլէյ հազրէթիլէրի երինէ քէնտի-
լէրինին ճէլպիլին ինթիպաթաթըն զանն
իթմէթուրալ Պու միւնտաթէպէթի Միտ-
հաթ քաշա, զաթըն Շահաննին պիր
սասաթը տուրթունտէն պիր գըթա մէք-
թուպուլունտ միւնտաթի միւմաթիւյ
իւլէլիլ կիլէմիշ տիր :

Պու մէքթուպա նաղաթէն, զաթը
Շահաննի իղզէտուլն վարօրու հիւմու-
եուսուն հաթէթիլին կէօրտիւրլէրին :

տէ աղալմաեա պաշլաթըլար տըր : Վէ
Սատըն սապըզ հազրէթիլէրինին լէպ-
եիտիւնին սէպէպլէրի սիւալ օլունտու-
ղունտա, զաթը հազրէթի Բատիշահի
թարաֆտան « էլիմտէ օլան էլօրադ-
մէյտանտա իքէն, պաշգա նէ՞ մուս-
մէլէտէ պուլունտապիլիթիմ » ճէլապը
վէրիլմիշ տիր : Միտհաթ քաշա հազ-
րէթիլէրինին զաննէնա կէօրէ, էտհէմ
քաշա հազրէթիլէրի թապիաթընը շիտ-
տէթի իլէ բէք աղ վազըթ սասարա-
ղամըգտա գալարադ, միւշարիլէյին
եէրինէ Բէուք քաշա հազրէթիլէրի սատ-
րազամ օլաճադ իմիշ :

Միւնտաթի միւմաթիւյ, Շարք մէ-
սէլէսինին հալու թէսպիլէսինէ հարա-
տան պաշգա շարէ պուլունտապ պու-
լունտաթընը սիւալ իթմէսի իղզէրի-
նէ, Միտհաթ քաշա հազրէթիլէրի շէյ-
լէ ճէլապ վէրիլմիշ տիր : Սըրպի-
թան իլէ ագաթ միւսալէհա օլունտա
պիլէ, երինէ Բուսիա իլէ հէր հալտէ
պիր մուհարէպէ օլաճադ տըր : Էլէր
Բուսիա, շիտտէթիլէ քէնտիտի մուհա-
ֆաղա իթմէքիլէ գարար վէրմիշ օ-
լան վէ 600 000 նէֆթի մունթաղամ ա-
սաքիլի պուլունտան տէվլէթի Ալիէն-
նին աճվալի հազգընտա ալտանմաթը
օլարաթ, ասքէրինի չօգտան Բրուտ
նէհրինտէն կէշիլիլի իտի : Միտհաթ
քաշանըն իւմիտի եալընը մուհարէ-
պէտէ օլուպ, մուհարէպէնին մահտուտ
օլաճաղընտ տալի զանն կիլէմէքտէ
տիր : Միւշարիլէյ հազրէթիլէրի, Տայ-
մալիա իլէ իքըվաթիլիւնէն էհալիսինին
մէմալիքի Օսմանիտէ պուլունտան
Սլալարա վազը օլաճադ թէշվիթաթ
վէ թահրիքեաթը ճէհէթիլէ, Ավաթ-
րիանըն տալի մուհարէպէնէ միւտա-
լէլէնէ մէճպուր օլաճաղընը պէնան
իթմիշ տիր : Վէ հալը հազըր իլէ,
զուհուրա կէլէն գարընըլըլարըն միւ-
թէհարիլէրի իղզէրինէ տիկիւր պազը
ֆէնա միւթալալարտան սօնրա, քա-
շայի միւշարիլէյ գաթը հազրէթի Բա-
տիշահի հազգընտա պիւլիւք մէտհ ու
սէնալիլ իթմիշ, վէ ատաթը իսլամի-
եէտէ պիր ընգըլապաթը քեաթիլէ զու-
հուրա կէլմէտիքէ, միլէթի Օսմանի-
եէնին թէճէտալարա հալինի միւմաթիւ-
սիւզ զանն կիլէտիլին պէնան իլէ
թաթմը քէլամ կիլէմիշ տիր :

ԹԷՎԱՅԻ ՀԱԹ

Իճրա ճէմիլէթի ըէյիսի աթուֆէթ-
լու Շէվէթ պէյ էֆէնտի հազրէթիլ-
լինէ ըլիւթպէյի պալէա :

Մէհքէմէյի թէմիլ արաթընտան
սատտէթլու Վասթէ էֆէնտի հազրէթ-
լէրինէ ըլիւթպէյի ուլէա սընթըն էվլէլի :

Մէհքէմէյի մէզքիւր արաթընտան
սատտէթլու Վասթէ էֆէնտի հազրէթ-
լէրինէ ըլիւթպէյի ուլէա սընթըն էվ-
լէլի :

Մէհքէմէյի մէզքիւր արաթընտան
սատտէթլու Շէֆիք էֆէնտի հազրէթ-
լէրինէ ըլիւթպէյի ուլէա սընթըն էվ-
լէլի :

Շուրայի տէվլէթ թանդիւմ տայի-
րէսի պաշ մուալլինի իղզէթլու Համտի
պէյ էֆէնտիտէ ըլիւթպէյի սանիլէ սը-
նթըն միւթէմաթիլ :

Ատիլէն մուհարէպէճիսի իղզէթլու
նազիլէ էֆէնտիտէ ըլիւթպէյի սանիլէ
սընթըն սանիսի :

Ատիլէն սէր վէզնէտարը ըլիւթպէյի
Հիւսէյին էֆէնտիտէ ըլիւթպէյի սա-
լիտէ :

Պէրլին սէֆարէթի սէնիլյիսի աթա-
շէլիլի իլէ թէրճէմէ օլունտա իլիլէֆա :

սընտան իհասն պէյէ ըլիւթպէյի սա-
լիտէ :

Ճէլիլէթի սուլիլիտէ տայիլըր ըլիա-
սէթի, ճէլիլէթի մէզքիւրէն արաթըն-
տան ֆալիլէթլու Ահմէտ Նէզհէթ է-
ֆէնտիտէ :

Պէյոլլու հուգուգ տայիրէսի ըլիա-
սէթի, Գալաթ մէվլէրի պիտաեթի
մահքէմէսի ըլիսի սապըզ իղզէթլու
Պէսիմէֆէնտիտէ :

Գալաթ մէվլէրի պիտաեթի մահ-
քէմէսի ըլիսի սապըզ իղզէթլու հաճի
Բիֆաթ էֆէնտիտէ :

Ճէմիլէթի սուլիլիտէ աղալըր, միւլ-
ղա մահքէմէյի իպթիտաիտէ աղալի
սապըգաթընտան իղզէթլու Միտհի է-
ֆէնտիտէ :

Իմալաթ պահրիլէ մէճիլի աղա-
լըր, մէճիլի պաշ քեաթիլի սապըզ
սատտէթլու Նէճիպ էֆէնտիտէ :

Պահրիլէ մէճիլի պաշ քիլիպէթի,
իմալաթ մէճիլի աղաթընտան իղզէթ-
լու Բէֆիլ էֆէնտիտէ :

Մէճիլի ըլունտաթ պաշ քիլիպ-
պէթի, աղալըք ինգիլիմիլիլէ, քի-
թապէթի մէզքիւրէն մուալլինի սապըզ
իղզէթլու Միւլէյման էֆէնտիտէ :

Նաեա վիլիպէթի միւսթէշարլըր,
Բօմա սէֆարէթի սէնիլյիսի պաշ սըր
քեաթիլիլէ էսապը իղզէթլու իթիլի-
տի էֆէնտիտէ թէվլիս պուլունտա
տուր :

—Շու աթիտէ քի ճիւլէլէր, ինկիւ-
թէրանըն Մալի Բիթապընտան թէր-
ճէմէ իտիլմիշ տիր :

Ինկիլթէրա խարիճիլէ նաղըրը
օլտ Տէրպիլին յունտը 10 թարիլլէ
դօնթիլիտ մուրաթալարտան կէօնտէ-
տիկի պիր գըթա թէլէկրաֆնամէտէ,
Օտեան էֆէնտի հազրէթիլէրի իլէ վու-
գու պուլան պիր միւքեալէմէսին վէր
իտէրէք, շու վէճիլի պէնանը հալ
կիլէմիշ տիր :

« Պու ֆըրսաթտան պիր ինթիպաթէ,
Բուսիա իլէ տէվլէթի Ալիէն պէյին-
տէ պիր մուհարէպէ զուհուրին մէնն
իթմէք իշին, միւմաթիլէ մէրթէպէ սայ
իթմէքիլէ Պապը Ալիճէն էհէմիլիէթ-
տէն օլունտուղու իսրար կիլէտիմ : Վէ
Բուսիանըն թէտարիլէրաթը հարալիտէ-
սինին նէ մէրքէպտէ պուլունտուղու-
նու, վէ գուլվէյի Օսմանիլէնին նէ
տէրէճէնէ գատար պիր մուգաթիլի-
եթի մուվադգաթ մէմուլ իտէպիլէ-
ճէլին պիր էյիճէ պիլմէտէլիլի, ֆա-
գաթէլիլիլէրի տէվլէթլու տէրէճէ-
յի գուլվէթլէրի ըլապըն իտիլէճէք
օլուր իտէ, մուհարէպէնին տէվլէթի
Ալիէնէ պիր սուրէթի մուգիլիլէրաթէն
իլիթամ պուլունտադըն զանն իթմէք
միւմաթիլիլէ օլունտուղու էֆէնտիլի
միւշարիլէյէ պէնան իթիլմիշ : Պատէ-
հու, Պապը Ալի իղզարը իֆալա իթ-
տիքտէն վէ Պուլիարիլիլէն վուգուաթ-
լարը զուհուրա կէլիլիլէն սօնրա, շու
զէմանտա էվլըրանըն էֆէնտընա
հիւսնի նաղարտէ տէլիլ իլէն, պէյլէ
պիր հալէ թէշէպալիսի միւնտաթ օլ-
մատըղընը, վէ պու սէպէպլէրտէն նա-
շի, Բուսիա իլէ գաթը մուսմէլէ իթ-
մէք, վէ պու գաթը մուսմէլէլին հէր
հալտէ մուճիպ օլաճաղը նէթիլէլէրին
մուլաթաթարաթըն իլգա օլմալտան ի-
սէ, մուլիլըր վէ աղըր պիլի կէօրիլին
պազը շարթլարըն, թարաֆթը հազրէթի
Բատիշահիտէն վէ վիւքէլիլի ֆիլաթ
հաղարաթընտան գալուլիլի քեաթը ա :

գըլ օլաճաղըն իլալէյի մազալ կիլէ-
տիմ :

Միտհաթ քաշա հազրէթիլէրին մէս-
նէտի ճէլիլի սէտարէթիլադմաթէ թէր-
ֆի գըլընտըղընը ֆէլտաթը կիւնիւ,
միւշարիլէյին էվաթիլ շախիլէսի
հազգընտա սըր Հէնրի իլիթթ թարա-
ֆէնտան տէվլէթլին վիլիլէն մալիւ-
մաթ տըր :

« Իլպու թէվլէթիլէն էհէմիլիէթի
շու էսնաթէ բէք պիւլիլէր տիր : Միտ-
հաթ քաշա հազրէթիլէրի շիւպէսիլ
տէվլէթի Ալիէնին էրապը բօլիլի-
գատընտան էն զիւտաթէ ճէուրու վէ
էն զիւտաթէ սէրպէսիլիլէ թարաֆթը-
սը տըր : Միւշարիլէյ հազրէթիլէրի իշ-
ատամը օլուպ, պազէն վէրտիլի գա-
րարար աթանաթը վէ աճէլէ տիր :

« Միտհաթ քաշա Միւլիլմալար իլէ
թիլիլիլիտանլար պէյինտէ միւսալաթ
օլմաթ թարաֆթընտա պուլունտապ սատ-
րազամըն քէպա գաթը հազրէթի Բա-
տիշահիլին հուգուգ վէ իլիթիտարըր
պիր մուվադէնէյի մէշընտաթա թապի
օլմաթըն արղու կիլէմէքտէ տիր : Միւ-
շարիլէյ հազրէթիլէրի հիւքիլմէթի
մուլաթաթա մուլալիլի վէ վիլիպաթ
էհալիլիլին քէնտի ումուրու մահէլ-
լիլիլէրի իտաթէսինտէ զիւտաթիլլիլէ
հիտէլէրի պուլունտաթըն միւսալիտ
տիր : Միւշարիլէյ պէնտէնիլլէ միւ-
քեաթէմէ իթիլիլինտէ, Սլալ էհալէթ-
լէրինէ իմթիլաթը մախսուսէ իթա-
սընա բէք չօգ տէֆա շիտտէթի գար-
շը սէյլէմիշ տիր : Լաքին պու գաթ,
իսալաթ տիլլէր օլունտուղունտան, ինթի-
մալ քի իմթիլաթաթը մէզքիլիլէն
իթաթը լիւղըմալունտ թասաթի պու-
եուրուր :

« Միտհաթ քաշա հազրէթիլէրի էսիլի
Միւլիլմալար թարաֆթընտանէվլի մէ-
մէքտէ իտէ տէ, իսալաթ թարաֆ-
տարը օլան Միւլիլմալար իլէ իրիւ-
թիլաթըն իւմիտի մազամընտա տըր
Վազթըյա միւշարիլէյ հազրէթիլէրի
ինկիլիլիլ հիւքիլմէթիլին ինթալարըր-
նա սիւլիլէք իթմէթի սէվէր իտի, լա-
քին շու էսնաթէ ինկիլթէրա տէվլէ-
թի հազգընտա նէ եօլտա տուլընտըր
օլունտուղունտա պիլմէմ :

ՎԱՆՏԱՆ ՄԷԳԹՈՒՊ

Վան, 12 Յունւար 1877

... Խմագիր :

Քաղաքի նորընտիր կուսակալ Վը-
սեմ, Հատան Վաշան անցած հիւքաթա-
թի (Միւնտըի օր) այո տեղ հասաւ :
Նորին Վսեմալիլինը դեռ Վան չմտած,
գրիթէ իւր ներկայութիւնով մի յան-
դուլն և սոսկալի օճիլ գործուած էր :

Մեր ազգին կողմէն Մեծ Յարու-
թիւն էֆ. Թէրզիպաշիւսն և Մ. Յով-
հաննէս էֆ. Խանճեան գնացած էին
Վանէն մի քանի օր հեռի դիմաւո-
րել Վսեմ. կուսակալը, Վանէն երկու
օրի չալի հեռի Արճէշի Ականց գիւղը
կիլիլանի կուսակալը իւր մարդերով,
վերոյիշեալ անձերն ալ օր ուղիկից ե-
ղած էին կուսակալին, այն տեղ կի-
լիլանին : Շաւէշ անուն քիւրտ պէյը
նոյն գիւղը 20 գնտակ կարճակէ Հայե-
րին նոյն սենեակին վրայ և Թէրզի-
պաշիւսն էֆ. ի մի բաղուկը կը վերա-
ւորուի : Հարուածը մահացու չէ բա-
րեաղադապէս : Յիշեալ քիւրտ պէյը
ճերբակալութեամբ, Վան բերուած է և
գատատանի տակ է : Վսեմ թէ ան-
երկիւղ խոստովանած է ժողովին առ-
ջի թէ ինք տուած է արդ հարուածը :
Տնաննը գատատանը սըր պիտի յան-

